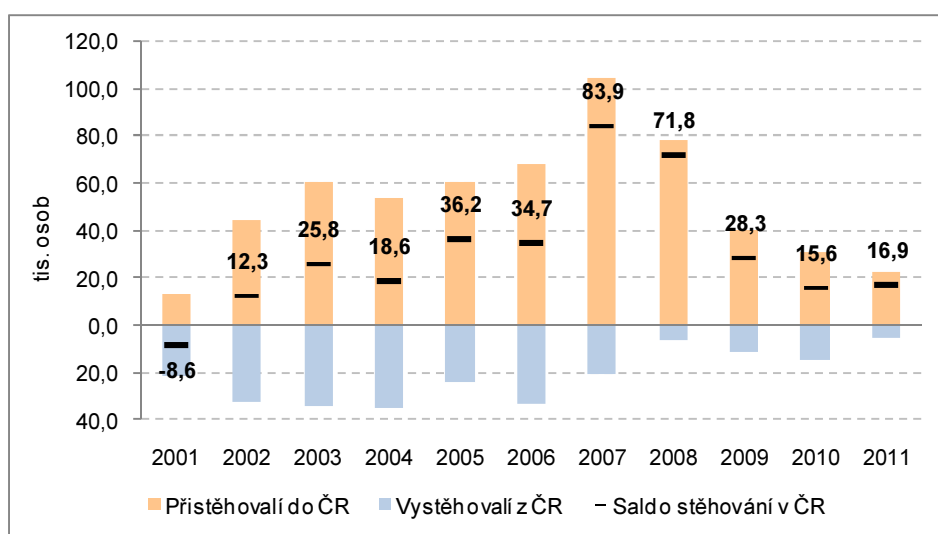

1. MIGRACE V ČESKÉ REPUBLICE

V roce 2011 změnilo obec bydliště 231,7 tis. osob v České republice. V průběhu let 2001 – 2011 se mezi obcemi ČR přestěhovalo 2,4 mil obyvatel ČR. Tyto osoby nadále zůstávají na území ČR, významně však působí na změnu složení obyvatel na nižších úrovních územního členění. Obrat zahraniční migrace (přistěhovalí do ČR a vystěhovalí z ČR) byl v roce 2011 28,3 tis. osob. Migrační aktivita přes hranice republiky je v posledních letech snižena. V celém období 2001 – 2011 byl obrat migrace v ČR 814,0 tis. osob, každoročně tak došlo k proměně 74,0 tis osob z celkového počtu 10,5 mil. obyvatel České republiky. Vzhledem k odlišným charakteristikám bydlicích a stěhujících se osob dochází ke změnám struktury obyvatel ČR i menších územních celků, kde migrační aktivita působí na změny ve složení obyvatel ještě výrazněji.

Stěhování významně přispívá ke změně složení obyvatel ČR i menších územních celků

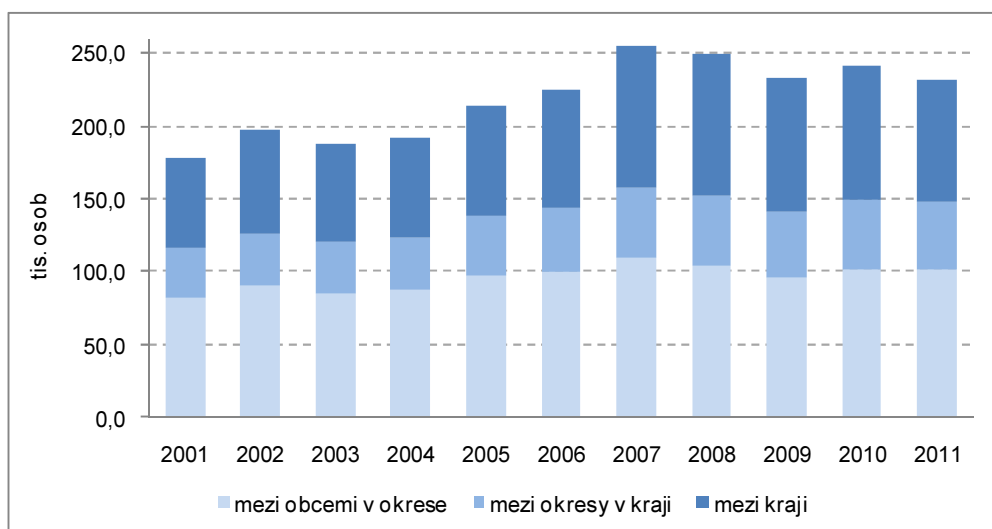
Graf 1.1 Zahraniční migrace v ČR v letech 2001 – 2011

Složení vnitřního stěhování (změna obce bydliště v ČR) podle prostorového typu se dlouhodobě nemění. V roce 2011 bylo 63,9 % stěhování uskutečněno v rámci jednoho kraje, přes hranici kraje se stěhovalo 36,1 % stěhujících se v rámci ČR. Počet přestěhovalých uvnitř Prahy není do těchto souhrnných údajů zahrnuta, neboť se jedná o změnu trvalého bydliště v rámci jedné obce. Bližší údaje o vnitřním stěhování jsou obsahem 6. kapitoly.

Většina vnitrostátního stěhování se děje uvnitř krajů

Graf 1.2 Vnitřní migrace v ČR v letech 2001 – 2011 podle prostorového typu

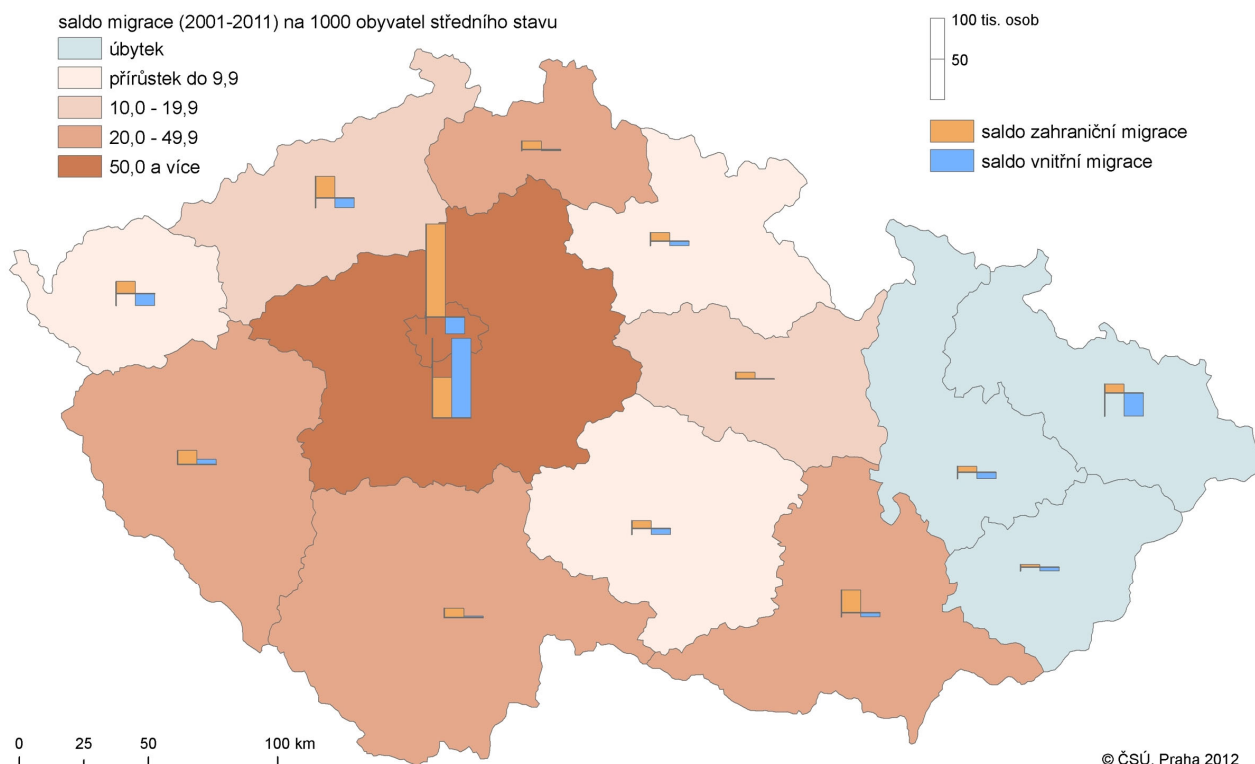
Z celkového obratu zahraniční migrace tvoří cizinci 81,8 %; naopak u vnitrostátní migrace převažují občané ČR (88,7 %)

V roce 2011 byl celkový obrat zahraniční migrace 28,3 tis. osob. Z tohoto počtu stěhujících se přes hranice ČR tvořili občané ČR 18,2 %. Větší zastoupení občanů ČR byl mezi vystěhovanými (56,7 %) než mezi přistěhovanými (8,5 %). Podíl občanů ČR mezi přistěhovanými do ČR a vystěhovanými z ČR byl ale v roce 2011 významně odlišný od předchozích let. V předcházejících letech se Češi na obratu migrace podíleli menší měrou, dlouhodobě však platí, že mezi vystěhovanými měli větší zastoupení. V roce 2011 byli mezi přistěhovanými nejpočetnější skupinou přistěhovaní Slováci (4,4 tis. osob), Rusové (2,1 tis.) a Ukrajinci (2,0 tis.). Naopak mezi vystěhovanými byly významnými skupinami (kromě Čechů, 3,2 tis. osob) Slováci (1,0 tis. osob), Němci (0,4 tis.) a Poláci (0,2 tis.). Objem vnitřního stěhování byl v roce 2011 celkem 231,7 tis. osob. Na tomto druhu migrace se občané ČR podíleli 88,7 %. Dalšími významně zastoupenými občanstvími byly Ukrajina (4,4 %) a Vietnam (2,7). Vzhledem k celkovému počtu bydlících osob daného státního občanství byla migrační aktivita vnitřního stěhování vyšší než u občanů ČR u většiny nejpočetnějších státních občanství v ČR. V roce 2010 připadalo na 1 000 bydlících obyvatel státního občanství ČR 20 osob se změnou obce bydliště, u občanů Ukrajiny to bylo 141 stěhujících se na 1 000 bydlících, u občanů Vietnamu 139, Německa 53 nebo Ruska 52 osob na 1 000 bydlících s tímto občanstvím.

Muži i ženy se stěhují stejně často; z hlediska věku se nejméně stěhují osoby 65leté a starší

Migrační aktivita (vnitřního stěhování) podle pohlaví se neliší. Na 1 000 bydlících žen v roce 2011 (k 31.12.) připadalo 23 žen, které změny bydliště, u mužů byl tento poměr 21. Meziročně dochází ke kolísání migrační aktivity podle pohlaví. Z hlediska věku byla migrační aktivita v roce 2011 nejvyšší ve věkové skupině 0-14 let (34 případů stěhování obyvatel ve věku 0-14 let na 1 000 bydlících obyvatel této věkové skupiny), ve věkové skupině 15-64 let byl tento poměr 23 osob, u osob starších 64 let 8 osob. Tak, jak se zvyšuje celková úroveň migrační aktivity, dochází k jejímu zvyšování ve věkových skupinách 0-14 a 15-64letých, u nejstarší věkové skupiny migrační aktivita značně kolísá. Vzhledem ke zvýšené migrační aktivitě nejmladší věkové skupiny lze usuzovat na změnu bydliště mladých rodin nebo stěhování studentů do místa školy. Pro potvrzení takového tvrzení je však zde uvedené členění do věkových skupin příliš hrubé.

Kartogram 1.1 Saldo stěhování v krajích ČR v letech 2001 – 2011 podle prostorového typu

Podle očekávání se liší migrace v jednotlivých krajích ČR. Nejvyšší obrat migrace (v přepočtu na 1 000 bydlících obyvatel) byl v roce 2011 v Praze (41,1) a ve Středočeském kraji (30,7). Tyto dva kraje byly v celém období let 2001 – 2011 v popředí co se týče obratu stěhování. Obecně menší je obrat migrace v moravských krajích, nejnižší byl obrat migrace v roce 2011 v Moravskoslezském a Zlínském kraji. U krajů s vysokým migračním obratem dochází vlivem stěhování k významnějším změnám ve složení obyvatelstva. Nejvyšší saldo migrace (opět v přepočtu na bydlící obyvatelstvo) bylo v roce 2011 v krajích Středočeském (9,8 osob kladného salda na 1 000 bydlících osob) a v Praze (4,6), kladné saldo migrace bylo ještě v krajích Jihočeském, Plzeňském, Libereckém, Pardubickém a Jihomoravském. Nejvyšší záporné saldo bylo v roce 2011 v Moravskoslezském kraji (-2,0 osoby na 1 000 bydlících osob). Za celé období let 2001-2011 bylo nejvyšší kladné saldo migrace dosaženo ve Středočeském kraji (153,7 tis. osob migračního přírůstku), Praze (97,5 tis.), Plzeňském (24,9 tis.) a Jihomoravském (23,8 tis.). Nejvíce migrací ubylo v kraji Moravskoslezském (-18,2 tis.). Spolu se Zlínským a Olomouckým krajem se jedná o jediné kraje, kde v tomto období ubylo obyvatel vlivem migrace.

K největší proměně ve skladbě obyvatelstva vlivem migrace dochází ve Středočeském kraji a Praze

Mezi 14 kraji ČR se v období 2001 – 2011 přestěhovalo 888,8 tis. osob. Mezi kraji ČR tak existuje dohromady 182 možných migračních proudů. Z těchto proudů jich 18 překročilo 1procentní hranici (tedy přibližně 9 tis. osob). Nejpočetnější migrační proudy byly v období let 2001-2011 z Prahy do Středočeského kraje (146,7 tis. osob, 16,5 % celkové mezikrajské migrace let 2001 – 2011), ze Středočeského kraje do Prahy (68,7 tis. osob), z Ústeckého kraje do Prahy (21,5 tis. osob) respektive do Středočeského kraje (15,3 tis. osob), z Jihomoravského kraje do Prahy (14,7 tis. osob) a z Prahy do Ústeckého kraje (14,0 tis. osob).

Na mezikrajské migraci v letech 2001 – 2011 se nejvíce podílela vzájemná migrace mezi Středočeským krajem a Prahou (téměř ¼ celkového objemu)

Kartogram 1.2 Migrační proudy mezi kraji ČR v letech 2001 – 2011

